

Teema: „Kevadlillede tervitus...”

Tegevus: Kuulamine ja kõnelemine, kunstitegevus (5-6.a lõimitud tegevus)

Eesmärgid:

- 1) Laps suudab jutustada etteantud teemal;
- 2) Laps teab, et lilled vajavad kasvamiseks vett, soojust ja valgust;
- 3) Laps tunneb ära kevadlilled - nartsissi ja tulbi;
- 4) Laps oskab kääridega etteantud joont mööda lõigata

Vahendid: mutionu riietus; isetehtud lilleraamat; linnulaulu CD; lillepeenar: pruun riie, valged rebitud paberitükid-lumi; lillepottides nartsissid ja tulbid; üllatuskorv üllatusmunadega; erinevat värvi lehešabloonid; lilleõite šabloonid; kiletehnikas eelnevalt maalitud aluspaber; käärid; liimipulgad; liimimisalused.

TEGEVUSE KÄIK

Aeg	Tegevuse osad, sisu, organiseerimine	Tööviis: vahendid, lisamaterjalid, näitlikustamine, individualiseerimine
9:40	<i>Sissejuhatav osa:</i> Rühmaruumis on talveunes mullamutt. Mullamutt kuuleb linnulaulu ja see kaunis laul äratab ta üles. Mullamutt vaatab uniste silmadega ringi, nuusutab õhku ja liigub rühmaruumis uudistavalt ringi. VAATLEMINE JA UURIMINE KUULAMINE JA KÕNELEMINE Ühel hetkel märkab mullamutt lapsi ja tervitab neid. „Ahoi, tere!” „Olete juba talveunest ärrganud? „ Kes teie olete?” (<i>Laste kõne</i>).	Õpetaja (mutt) magab urus ja ärkab talveunest linnulaulu kuuldes.
u 2 min		
u 10 min	Ma olen kaua-kaua (terve talve) mulla all maganud ja ma pole saanud kellelegi sellest rääkida, et ma lasin sügisel endast imeilusad pildid teha. „Ma näitan neid kohe teile!” „Oot-oot, kus need pildid siis panin”? Need peaks vist mul kuskil taskus olema”	

Teema: „Kevadlillede tervitus...”

<p>„Üles leidsin!” „Näete, siin need ongi!”</p> <p>„Küll ma olen kaunis nendel piltidel!”</p> <p>„Kas teile ka need meeldivad?”</p> <p>„Miks?” Kes ma Teie arvates selline olen? (<i>Laste arvamused, kõne</i>).</p> <p>„Saame tuttavaks. Minu nimi on mullamutt Muti ja ma elan mulla all nagu kõik mutid. Mul on väike keha ja must sametine karv. Oma väikeste silmadega ma kaugele ei näe. Kas te teate, mis erilist minu silmades on? (<i>Laste arvamused, kõne</i>).</p> <p>„ Silmi katavad mul kilekesed, et mulla-all muld silmadesse ei läheks ning need valutama ei hakkaks.</p> <p>Pimedas ma näen aga valges ma hästi ja näe ja sellepärast ma maapinnale tulen väga harva. Mul on labidakujuuliselt laienenud ja küünistega varustatud eesjäsemed-käpad. Mis te arvate, miks? (<i>Laste arvamused, kõne</i>).</p> <p>„Eesjäsemed-käpad on mul sellepärast labidakujuuliselt laienenud, et ma saaksin maa sees käikusid kaevata ja mulda kobestada.“ Nii ma jõuan ühe päeva jooksul isegi mitusada meetrit kaevata, kui ma tahan!”</p> <p>„Mis te arvate miks ma neid maa aluseid käike päevast päeva kaevan ja uuristan? (<i>Laste arvamused, kõne</i>).</p> <p>„Peamise osa oma elust olen ma toiduotsingul. See on põhjus, miks ma uuristan pesakambri ümbrusesse uusi</p>	<p>Muti pildi vaatlemine-uurimine.</p> <p>Vestlus mullamutist.</p> <p>Õpetaja (mutt) matkib liigutust kuidas ta päevast päeva käike mulla sees uuristab.</p>
---	--

Teema: „Kevadlillede tervitus...”

u 25 min	<p>käike ja urgusid. Ma tegutsen nii öösel kui päeval .”</p> <p>„Ma jaksan süüa päeva jooksul palju, sest käikude uuristamine teeb kõhu kiiresti tühjaks. Ma võin süüa päevas rohkem toitu kui ma ise kaalun.”</p> <p>„Mis te arvate keda ma sealt maa-alustest käikudest endale söögiks leian? (<i>Laste arvamused, kõne</i>).</p> <p>„Oi kui teadjad te olete. Ma püüan maa-all tõesti kõiki, kellest ma tugevam olen - hiiri, konni, madusid ja teisi mutte. Lemmiktoiduks on mul vihmaussid, keda ma enne talveunne jäämist rohkesti süüa, et pikk uneaeg vastu pidada.“</p> <p>„Ma olen üks vägev loom ja nalja meeldib mulle ka teha. Kindlasti olete suvel märganud kui su ema-isa või vanaema-vanaisa muru niidavad, siis kindlasti olete neid toredaid mäekesi, mis ma murule teinud olen. Ma ei teagi kas emadele-isadele ka need mäekesed meeldivad? Kas teie teate? (<i>Laste arvamused, kõne</i>).</p> <p>„Teie olete linnalapsed ning ei olegi minu uuristatud mäekesi näinud ja seepärast ma annan teile koduseks ülesandeks emalt-isalt järele küsida, kas neile meeldivad need mäekesed, mis ma teinud olen.“</p> <p>„Te oskate iga asja kohta midagi öelda mis ma küsin olete - kas kõik see tarkus tuleb raamatutest, kas te loete</p>	
----------	---	--

Teema: „Kevadlillede tervitus...”

<p>palju? (<i>Laste arvamused, kõne</i>).</p> <p>„Küll te olete nutikad ehk te oskate mulle öelda, kas ma ärkasin sel aastal ikka õigel ajal? Ma peaksin talveunest ärkama kevadel? Aga ma näen ju maapinnal veel lund, mis aastaag meil siis praegu on? Millest te aru saate, et kevad käes on?</p> <p>(<i>Laste arvamused, kõne</i>).</p> <p>„Aga nüüd on mul teile üks põnev küsimus - Kas te olete märganud, et puude ümbert sulab lumi kõigepealt ära? Mis te arvate, miks see nii on?</p> <p>(<i>Laste arvamused, kõne</i>). Puude ümbert sulab lumi sellepärast kõige varem ära, et päike soojendab tumedaid puutüvesid ja see omakorda soojendab lund puude ümbert.</p> <p>„Oi, kui hea meel mul on, et kevad on lõpuks ometi käes: saame vaadelda lillede, rohu, põõsaste ja puude ärkamist talveunest. Jälle saab kuulata kaunist kevadist linnulaulu – mille peale minagi üles ärkasin.”</p> <p>„Kas teie olete lasteaeda tulles või õues mängides kuulnud juba linnukesti laulmas?”</p> <p>(<i>Laste arvamused, kõne</i>).</p> <p>„Kuulake tähelepanelikult, ma kutsusin selle linnu siia laulma, kes mu üles äratas. Kas te teate, milline lind laulis?</p> <p>(<i>Laste arvamused, kõne</i>).</p> <p>„Aga nüüd laseme linnul veelkord</p>	<p>Õpetaja suunavate küsimuste abil jõutakse teadmiseni, et käes on kevad.</p> <p>Vestlus lindudest. Abiks pilt tihasest.</p> <p>CD plaadilt linnulaulu kuulamine.</p> <p>CD plaadilt linnulaulu teistkordne</p>
---	--

Teema: „Kevadlillede tervitus...”

<p>laulda ja teie püüdke aru saada, millest see laul teile jutustab? <i>„Laste arvamused, kõne).</i></p> <p>„SITSIKLEIT-SITSIKLEIT“ hüüab tihane. Mis te arvate miks ta kleidist laulab?</p> <p>„Kuna laul teeb rinna rõõmsaks ning südamele mõjub see ka hästi siis Seepärast laulame meiegi nüüd „SITSIKLEIT-SITSIKLEIT“ (2X, 3X, sõbraga koos, 5X...)</p> <p>Oleme telefoni mängu mänginud aga nüüd laulame telefonilaulu - SITSIKLEIT-SITSIKLEIT</p> <p>Kuna täna on tervisekalendris tervisepäev, siis läks meie laulmine just kümnesse.“</p> <p>„Meil jäi enne raamatutest jutt pooleli... Ma mõtlen et küsin tarkade inimeste käest veel midagi. Oma pilte ma endast sain näidata, aga ma tahtsin veel midagi küsida. Ohoo, meelde tuli. Mul oli üks pildiraamat lilledest, mida ma uurisin ennem talveunne jäämist. Siin ongi. Siin pildiraamatus ei olnud tähti ja ma ei saanudki teada mis nende ilusat lillede nimed on. Lapsed, oskate mind aidata?“ (<i>Laste arvamused, kõne).</i></p> <p>„Need ongi siis kevadlilled nartsiss ja tulp.”</p> <p>„Kas te olete neid lilli juba sel kevadel näinud ? (<i>Laste arvamused, kõne).</i></p> <p>„Õues on nii ilus kevadine ilm, et</p>	<p>kuulamine.</p> <p>Laulumäng „Tihaste koor“</p> <p>Laste poolt lauldud linnulaulu salvestamine ja kuulamine.</p> <p>Mullamutil on kaasas lilleraamat. Näitab lastele pilte.</p> <p>Näitlustamiseks on lilledest pildid.</p>
--	---

Teema: „Kevadlillede tervitus...”

<p>lähme nüüd mängumatkale kõik koos kevadlilli otsima ja imetlema. Meie matkarada läheb siit. Matkarada kulgeb esikusse ja magamistuppa. Teel on porilombid millest tuleb üle hüpata kui ei taha oma jalgu märjaks teha ja seal mängumatkal mängime ka ühe toreda mängu.</p> <p>Liikumismäng „Lind-loom”</p> <p>„Kui ma ütlen linnu nimetuse, siis te lendate, kui aga ma ütlen looma nimetuse, siis liigume nii nagu see loom ning püüame tema häält ka matkida.“ Ma ise jään siia ukse juurde kahe ruumi vahele, osa lapsi tuleb magamistuppa ja osa jäävad esikusse.”</p> <p>„Mis te arvate miks ma selliseid vigursõnu siia vahele ütlesin? (porilomp, kevadine soe tuul, päike, ärasulanud lumi). Mis aastaaega need sõnad kirjeldavad? (<i>Laste arvamused, kõne</i>).</p> <p>„Kas te mäletate mida me siia otsima tulime? (<i>Laste arvamused, kõne</i>).</p> <p>„Ja nüüd üheskoos tulbi ja nartsissi peenart otsima. Ja ma ütlen teile et mu ninake tunneb väga meeldivat lillelõhna. Ja see tuleb sealt poolt.</p> <p><i>Lapsed leiavad lillepeenra..</i></p> <p>„Näete, siin ongi ühed ilusad lilled. Need on vist lumikelluke ja roos? (<i>Laste arvamused, kõne</i>).</p> <p>„Ei saa teid ikka ninapidi vedada. Olete nii tähelepanelikud!</p>	<p>Liigume koridori: üle veelompide hüppamine.</p> <p>Koridoris-magamistoas liikumismäng „Lind-loom.“</p> <p>Jõuame lillepeenrani.</p> <p>Õpetaja (mutt) teeb lastega nalja.</p>
---	--

Teema: „Kevadlillede tervitus...”

<p>„Ah-aa, see on siis nartsiss ja see tulp. Ma magasin talvel ja ma ei tea, kas te olete talvel kelgutades, suusatades ka lilli näinud peenral kasvamas? (<i>Laste arvamused, kõne</i>).</p> <p>„Aga miks just kevadel siis lilled ärkavad? (<i>Laste arvamused, kõne</i>).</p> <p>„Täitsa õige, nii ongi et lilled vajavad kasvamiseks soojust ja valgust ja vett. Talvel lilled magavad lume all nagu minagi mulla-all.“</p> <p>Lapsed kirjeldavad lilli.</p> <p>“Millised on nartsissi lehed? (<i>Laste arvamused, kõne</i>).</p> <p>„Lehed on pikad, kitsad, sinakasrohelist värvi. Olenevalt sordist ja liigist võivad olla lehed kas siledad või soonilised.“</p> <p>„Mis värvi on õied?“ (<i>Laste arvamused, kõne</i>).</p> <p>“ Nartsissi õis koosneb kahest osast; suurem, see on alumine, kutsutakse põhikrooniks ja pealmine ühe pillikujuline on kõrvalkroon. Mis te arvate mis pill? (<i>Laste arvamused, kõne</i>).</p> <p>„Nartsissi põhikroon koosneb mitmest kroonlehest. „Mitu kroonlehte on nartsissil? (6). (<i>Laste arvamused, kõne</i>).</p> <p>„Nartsissid on enamasti valged või kollased. Mis värvi on nendel nartsissidel kroonlehed ja mis värvi neil on sisemus ehk nõ trompet?</p>	<p>Lillepeenra juures lillede vaatlemine-uurimine, vestlus.</p> <p>Mullamutt selgitab lastele vee, soojuse ja valguse vajalikkust taimedele.</p> <p>Nartsisside vaatlemine-uurimine.</p> <p>Loendame lastega koos nartsissi kroonlehed.</p>
--	---

Teema: „Kevadlillede tervitus...”

Kuni 20 min	<p><i>(Laste arvamused, kõne).</i></p> <p>“Nuusutame nartsissi õie lõhna. Mis lõhna see teile meenutab? <i>(Laste arvamused, kõne).</i></p> <p>„Nüüd vaatame.....Mis need nüüd olidki? <i>(Laste arvamused, kõne).</i></p> <p>“ „Millised on tulbilehed? <i>(Laste arvamused, kõne).</i></p> <p>„Tulbilehed on kitsad, võivad olla siledad, aga ka karvased, lamedad. Tulbiõis on ülevalt äärest sakiline nagu kroon; tulbil on kolm sakki. Võrdlemine nartsissiga. Kodune ülesanne: milliseid tulpe-nartsisse te veel poes-kodus näete?</p> <p>“Nuusutage, missugune on tulbi lõhn? Kas samasugune kui nartsissil? <i>(Laste arvamused, kõne).</i></p> <p>VÕRDLEMINE JA ARVUTAMINE</p> <p>„Te olete nii taibukad. Ma näitan kuidas ma oskan arvutada. Ma olen ju vägev mutt. Ma püüan need lillepotid täitsa üksi kokku loendada (2, 4, 5, 10...). Mina sain sain 10 lillepotti kokku. Aga teie? <i>(Laste arvamused, kõne).</i></p> <p>„Mhh, kuidas see võimalik on, et ma lillede loendamisega ka hakkama ei saanud. Ei jäänud mulle see arvurida meelde. Äkki te aitate mul veelkord loendada, ehk siis jääb mullegi meelde.“</p> <p>„Üks pott, üks pott juurde..“</p> <p>„Mis me võime nende kohta öelda:</p>	<p>Tulbi vaatlemine-uurimine.</p> <p>Mullamutt loendamas lilli.</p> <p>Lapsed aitavad mullamutil loendada peenral olevaid lillepotte</p>
-------------	---	--

Teema: „Kevadlillede tervitus...”

<p>kumba potte on rohkem-vähem?</p> <p>„Mitut värvust te lillede juures näete? (<i>Laste arvamused, kõne</i>).</p> <p>„Õhtul saame lugeda palju lilli igas potis on.</p> <p>„Oi kui tragid te loendamises olete. Vaatame kas te selle ülesandega ka hakkama saate. Siin on kaks tulbi potti ja 2 nartsissi potti. Mitu on neid kokku? (<i>Laste arvamused, kõne</i>).</p> <p>„Õhtul saate ise ma matemaatilisi jutukesi välja mõelda.“</p> <p>LUGEMINE JA KIRJUTAMINE</p> <p>„Siin on lund ja polegi ära sulanud... Oi, aga see ei olegi lumi... <i>Kirjakese leidmine</i>. Oi see ei olegi pildiraamat. Ma ju tähti ei tunne, mulle tundub et siia on midagi kirjutatud. See on vist salakiri? Kes tuleb aitab lugeda? “ (<i>lastega koos kirja lugemine</i>).</p> <p><i>Koridorist üllatuskorvikese leidmine ja rühmaruumi toomine..</i></p> <p>„Teeme nüüd niimoodi. Paneme korvi maha. Teeme suurema ringi. Ma veeretan need laiali. Iga laps otsib oma muna kus on tema nimi peal. Iga laps otsib omale kohale, kus ta saab oma üllatusmuna lahti teha ja ülesannet lahendama hakata. Olete valmis?. Kas teist keegi teab mis need seal sees on? (<i>Laste arvamused, kõne</i>).</p> <p>„Olete teie alles nutikad. Seal on tähed ja 1 pilt, mis on kokkumurtud. Pilt</p>	<p>Peenral olevate värvuste nimetamine.</p> <p>Erinevad matemaatilised ülesanded lilledega.</p> <p>Lillede nuusutamisel leitakse kiri.</p> <p>Üllatuse leidmine koridorist ja ülesande lahendamine.</p> <p>Iga laps leiab oma nimelise üllatusmuna ja laob selles leiduva sõna kokku; abiks pilt. Õpetaja ja õpetaja-abi juhendavad vajadusel individuaalselt.</p>
--	--

Teema: „Kevadlillede tervitus...”

<p>aitab tähtedest sõna kokku laduda. Proovime meie alguses niimoodi sõna kokku laduda, et pilti ei piilu. „Oi kui hästi te hästi mõistatuse ülesande ära lahendasite. Nüüd on kõigile tublidele lahendajatele preemiatants. Liikumismäng „Mullamuti räpp” „Tantsida oskate, laulda oskate, arvutada oskate, sõnu oskate laduda, aastaajad teil ka kõik selged. Nüüd näidake mulle kui suured kunstnikud te olete..</p> <p>KUNSTITEGEVUS</p> <p>Kleepetöö „Kevadlilled”</p> <p>Näidistöö näitamine ja töökäigu seletamine. „Iga laps võtab omanimelise korvi ja istub omale kohale. Paneb käed sülle. „Võtad korvist käärid ja lõikad lehešabloonid mööda joont välja. Siis lõikad välja lilleõie (tulp; nartsiss). Lilleõisi on karbis 3: sa saad ise valida millise lilleõie sa välja lõikad. Nartsissiõie trompeti joonistad pliiatsiga oranzile paberile ja lõikad sellegi välja. Asetad väljalõigatud lehe liimimisalusele ning paned sellele liimi. Kleepimisel on ka üks väike nipp, mille ma teile ütlen: Sinna kuhu poole jooned on tõmmatud pliiatsiga, sinna poole paneme liimi. Seejärel kleebid aluspaberile (eelmisel päeval tehtud kiletrükis taust) lehe ja lilleõie</p>	<p>Õpetaja näitlikustab töövõtteid; õpetaja abi on eelnevalt tõstnud lauale korvid laste nimedega kus asuvad töövahendid Korvis: lehe ja lillede šabloonid (nartsiss ja tulp), käärid, harilik pliiats, liimipulk, nimesilt.</p> <p>Kääridega lõikamise heade tavade meeldetuletamine.</p> <p>Tähelepanu pöörata sellele et liimi paneme paberi sellele poolele kus on piirjooned näha. Õpetaja näitlikustamine joontega šabloni abi.</p>
--	---

Teema: „Kevadlillede tervitus...”

<p>(nartsissisüdamiku; tulbivars).</p> <p>„Karbis on sinu nimesilt, millel on sinu nimi peal. Kleebi see oma tööle ülesse paremasse nurka.”</p> <p>„Minu kevadpildike saigi valmis.</p> <p>Töövõtete ülekordamine.</p> <p>„Mis kõige pealt teeme? ...</p> <p>(<i>Laste arvamused, kõne</i>).</p> <p>Nüüd saate teiega alustada kevadepildi kleepimist.“</p> <p>Laste kiitmine.</p> <p>Tegevuse lõpetamine.</p> <p>„Oi kui palju kauneid kevadlilli meile tervitusi saadavad. Mul on nii heameel, et ma ikka õigel ajal oskasin ärgata ja nendega kaunite kevadlilledega tuttavaks sain ning teiega ka.” „Mina lähen nüüd teistelegi muttidele mulla-alla rääkima kui kaunis on kevad ning et nemadki ikka oma ninakesi mulla alt välja pistaksid.“</p>	<p>Lapsed alustavad šabloonide väljalõikamist. Õpetaja ja õpetaja-abi juhendavad vajadusel individuaalselt.</p>
---	---

Lillelist kevade jätku kõigile!
Tallinna Luha Lasteaia õpetaja
Reelika Täht